

LANDEN VAN EUROPA

Cyprus

1 Vlag

Cyprus heeft twee vlaggen: één van het Griekse en een van het Turkse deel . Die van het Turkse deel lijkt heel veel op de vlag van Turkije. Die van het Griekse deel is een witte vlag met de vorm van Cyprus er op en daaronder twee gekruiste olijftakken (teken van vrede). Er zijn ooit plannen gemaakt voor een vlag voor een verenigd Cyprus (3), maar realisatie daarvan heeft nooit plaatsgevonden.

2 Ligging op Europese kaart

De Republiek Cyprus is gelegen in het oosten van de Middellandse Zee, ca. 70 km ten zuiden van Turkije en 100 km ten westen van Syrië. Cyprus behoort geografisch gezien tot het Aziatische continent, echter om politieke en culturele redenen wordt Cyprus dikwijls tot Europa gerekend. Cyprus is sinds 2004 als lid van de Europese Unie. Sinds 1983 bestaat op het noordelijk deel van het eiland de Turkse Republiek Noord-Cyprus, die alleen door Turkije wordt erkend. Het eiland is daarmee feitelijk in tweeën gedeeld.

3 Oppervlakte

De oppervlakte van Cyprus is ruim 9.000 vierkante kilometer. Dat is ongeveer 1/5 van de oppervlakte van Nederland.

4 Bevolking

Het aantal inwoners van Cyprus is ongeveer 0,8 miljoen. Er wonen 86 mensen per vierkante kilometer. 77% zijn Grieken, 18% Turken en 5% overige, onder wie Armeniërs.

5 Hoofdstad en enkele belangrijke steden

De hoofdstad van Cyprus is Nicosia.

Andere belangrijke steden op het eiland zijn: Limasol (Lemesos), Larnaca, Paphos, Famagusta (Ammochoostos) (Gazimağusa [Tr.]), Kyrenia (Girne [Tr.]).

6 Geschiedenis: globale perioden, belangrijkste personen

Het eiland Cyprus was zo'n 10.000 jaar geleden al bewoond. Cyprus dankt zijn naam aan de rijke kopervoorraden. 'Kypros' is het Griekse woord voor koper. De Grieken vestigden zich ruim 3000 jaar geleden op het eiland. In de loop van de eeuwen werd Cyprus overheerst door Egyptenaren, Assyriërs, Perzen, Ptolemeeën en Romeinen, waarna het eiland onder Byzantijnse heerschappij kwam. Later zwaaiden kruisridders, het Frankische adelsgeslacht De Lusignan, Venetianen, Osmanen en Britten er de scepter.

Cyprus is bekend als geboorteplaats van de uit de Griekse mythologie bekende godin Aphrodite.

De geschiedenis van Cyprus is bepaald geweest door de vaak strategische ligging van het eiland aan de uithoeken van de grote rijken in de loop der tijden. Ook de bodemrijkdom van Cyprus maakte het een begeerd eiland. Hierdoor is de geschiedenis van Cyprus in feite een geschiedenis tussen oost en west in het klein.

Tot 1960 was Cyprus een Britse kroonkolonie. In 1974 vielen de Turken het eiland binnen en sindsdien is Cyprus een onafhankelijke republiek met een Turks (het Noorden) en een Grieks (het Zuiden) deel. In april 2004 mislukte een poging om Cyprus te herenigen. Er werd een referendum gehouden, met als directe aanleiding de toetreding van Cyprus tot de Europese Unie op 1 mei 2004.

De Grieks-Cyprioten stemden tegen hereniging, de Turks-Cyprioten vóór. Feitelijk is een deel van de Europese Unie dus bezet gebied. Voor de bewoners was het tot april 2003 niet mogelijk elkaar te bezoeken en toeristen kregen slechts een visum voor één dag. Na die datum werd het eenvoudiger de grens te passeren.

7 Staatsvorm

Cyprus is een republiek.

Voor de Verenigde Naties is Noord-Cyprus bezet gebied en is de zogenaamde "Turkse Republiek Noord-Cyprus" slechts een marionetten-regime van Turkije. Pogingen van bepaalde landen om de TRNC te erkennen worden onder internationale druk achterwege gelaten. Door de militaire operatie van 1974 is de rust op het eiland in ieder geval verzekerd. Het opende de mogelijkheid tot 'vreedzame' en geweldloze onderhandelingen tussen de bevolkingsgroepen. Voorheen was dit door burgeroorlogen en moeizame politieke ontwikkelingen nauwelijks meer mogelijk. In 2007 kwam er een dooi in de relaties tussen Grieks-Cyprioten en Turks-Cyprioten.

Het volkslied van Cyprus is: Imnos pros tin elefherian.

Het Griekse deel van Cyprus is lid van de Europese Unie.

Nationale feestdagen: 1 oktober (Onafhankelijkheidsdag).

8 Regio's en departementen

Cyprus is bestuurlijk officieel onderverdeeld in zes districten. Deze districten zijn echter nog van voor de deling van het eiland en de grenzen van de districten houden zich daarom niet aan de grens tussen het Grieks- en Turks-Cypriotische deel van het eiland.

9 Infrastructuur

Op Cyprus wordt links gereden. Op het eiland worden internationale verkeersborden gebruikt, die aan de linkerkant van de wegen en snelwegen staan opgesteld. Cyprus heeft over het algemeen een goed wegennet; ongeveer 6000 km is verhard en ca. 4300 km onverhard. In berggebieden zijn de wegen vaak smal en bochtig. Er wordt op dit moment ook gewerkt aan de aanleg van meerdere km. autosnelwegen. Cyprus heeft 5 vliegvelden.

Er rijden geen treinen op Cyprus.

10 Klimaat

Cyprus heeft een mediterraan klimaat met zachte winters en warme droge zomers. De zomermaanden zijn in Cyprus warm en erg droog. In Nicosia is het in juli en augustus vaak erg heet: temperaturen tussen de 35 en 40 graden zijn dan meer regel dan uitzondering. De wintermaanden zijn zacht maar relatief nat. Het in het binnenland gelegen Troodos-gebergte is in de winterperiode wintersportgebied.

11 Rivieren en meren

Echte rivieren kent Cyprus niet. Het zijn merendeels bergbeken, waarin slechts in het voorjaar water stroomt.

12 Gebergten

In het noorden ligt het Kyreniagebergte dat voornamelijk uit kalksteen bestaat. Het gebergte valt op door de kartelige randen en de scherpe toppen. Het hoogste punt van dit gebergte ligt op ongeveer 1.000 m. In het zuidwesten ligt het Troodosgebergte met de Olympus (1.951 m) als hoogste top van het eiland. Dit gebergte glooit veel meer en klimt geleidelijk naar bijna 2.000 m hoogte. Tussen deze twee bergmassieven ligt de Mesaoria, een zeer vruchtbare vlakte.

13 Nationale en regionale parken

Cyprus kent acht natuurparken. De meeste van deze natuurgebieden bevinden zich in de omgeving van het Troodos-gebergte met uitzondering van de volgende parken: Het National Park van Athalassa gelegen aan de zuidoostelijke rand van Nicosia, het Kavo Gkreko National Park gelegen in het uiterste zuidoosten van Cyprus en tot slot op de meest oostelijk gelegen punt van Cyprus, Akamas. Dit is tevens het meest indrukwekkende natuurgebied.

14 Industrie en economie

Cyprus heeft een zeer lange en bewogen geschiedenis. Ongeveer 10.000 jaar geleden was het eiland al bewoond. Van alle gebeurtenissen die de geschiedenis van het land in de daaropvolgende millennia bepaalden, was de ontdekking van de rijke kopervoorraden een van de belangrijkste. Koper, dankt zijn naam aan het woord 'Kypros' de Griekse naam voor Cyprus. De handel in dit metaal bracht Cyprus enorme welvaart.

De economie steunt vooral op de export van agrarische producten (m.n. citrusvruchten, aardappelen, druiven, tabak) en op de inkomsten uit het toerisme. De visserij is nauwelijks van belang: de wateren rond het eiland zijn arm aan vis. Er is enige mijnbouw: koper- en ijzererts, marmer en gips.

Er is een groot verschil in welvaart tussen het Noorden en het Zuiden. Grieks-Cyprus onderhoudt internationale economische betrekkingen en is sinds 1 mei 2004 lid van de EU. Mede door de open economie is de welvaart in het Griekse deel hoger dan in het Turkse deel. Het Turkse deel is voor de economie afhankelijk van Turkije. Het wordt niet erkend, waardoor economische betrekkingen en handel buiten Turkije niet mogelijk zijn. Als gevolg hiervan is de welvaart aanzienlijk lager. Om dit verschil in welvaart te verkleinen heeft de Europese Unie financiële steun aan het Noorden beloofd. Uit protest wordt dit echter geblokkeerd door de Grieks-Cypriotische parlementsleden in de EU.

15 Wijnbouw

Wijnbouw op Cyprus gaat tot vierduizend jaar terug. Ruim 22.000 wijnboeren produceren jaarlijks 2,6 miljoen liter wijn. De oudste en bekendste Cypriotische wijn is Commandaria, een zeer zoete wijn.

16 Landbouw

Hoewel beperkt van omvang is de agrarische sector nog een belangrijke werkgever op Cyprus. Cyprus importeert meer dan de helft van zijn graanvoorraad. Cyprus was dankzij beschermende handelsbelemmeringen zelfvoorzienend voor wat betreft pluimvee, eieren, varkensvlees en melk. De landbouw is van belang voor de export, aangezien citrusvruchten, aardappels en halloumikaas de belangrijkste exportproducten voor Cyprus zijn. Aan de zuidkust van Cyprus zijn viskwekerijen aangelegd. Hier wordt voornamelijk zeebaars en brasem geteeld, bestemd voor binnenlandse consumptie en export.

17 Bosbouw

Ongeveer 425.000 ha van Cyprus zijn bebost. De bossen dienen vooral ter bescherming van de waterwingebieden en ter voorkoming van bodemerrosie. De aloude ceder is nauwelijks meer terug te vinden. Eucalyptus en ander exotisch hout is ingevoerd. Mede ten gevolge van bosbranden is het verboden bomen te kappen en is men begonnen met systematische herbebossing.

18 Godsdienst

Ongeveer 80% van de Cyprioten hoort tot de Grieks-orthodoxe kerk, zo'n 20% is moslim. Een kleine minderheid hoort tot de Armeens-apostolische en Maronitische kerk.

19 Onderwijs

Op alle overheidsscholen wordt Grieks gesproken. Voor kinderen die dat niet spreken worden cursussen voorzien. Er is betaald kleuteronderwijs voor kinderen van 3 tot 5 jaar en 8 maanden; het is verplicht voor kinderen vanaf 4 jaar en 8 maanden. Lager onderwijs is verplicht voor kinderen tot 11 jaar en 8

maanden. De kinderen krijgen dan een diploma waarmee ze kunnen starten in het lager middelbaar onderwijs. Dit is verplicht voor kinderen tot 15 jaar. Nadien kiezen ze uit: algemeen hoger middelbaar onderwijs met 5 reeksen van vakken of technisch en beroepsonderwijs. Op 18-jarige leeftijd hebben de meesten hun middelbaar diploma op zak en kunnen ze naar de universiteit.

Privéscholen bieden meestal alleen lager en middelbaar onderwijs. Op de meerderheid van hen wordt Engels gesproken en voor de lessen moet overal worden betaald.

De scholen in Cyprus starten voor 8 u. en eindigen rond 13.30 u. In de namiddag wordt huiswerk gemaakt. De grote vakantie in Cyprus duurt 3 maanden. Schooluniformen zijn verplicht op alle scholen. Engels wordt onderwezen als tweede taal.

20 Cultuur

Cyprus is een land waar de twintigste eeuw hand in hand gaat met de geschiedenis en waar je kunt genieten van oude gebruiken, markten en religieuze festivals, waarvan de wortels tot ver in de oudheid liggen. Een goed voorbeeld hiervan is de legende van Aphrodite, de godin van de liefde. Aphrodite werd voor de kust van Paphos uit zee geboren en oud Paphos staat al eeuwen bekend als de woonplaats van deze godin. Ook staat Paphos bekend om de vele mooie oude overblijfselen zoals een belangrijk byzantijns kasteel, koningsgraven en een oud fort aan de haven. Andere plaatsen die zeker de moeite waard zijn om wat cultuur op te doen zijn onder andere de omgeving van Episkopi waar het amfitheater van Kourion en het Kolossi kasteel bezocht kan worden. En natuurlijk Nicosia (Lekosia).

21 Eten en drinken

Turkse, oosterse, Italiaanse en Britse invloeden maken dat Cyprus een smakelijke en afwisselende eetcultuur heeft. Men gebruikt ingrediënten zoals yoghurt, knoflook, olijven en lamsvlees. Gegrild vlees met rijst en groentes zijn het populairst. Typische gerechten zijn meze (allerlei verschillende hapjes), afelia, tava en kleftiko.

22 Taal

De talen op Cyprus zijn Grieks, Turks en Engels.

23 Geldeenheid

Op 1 januari 2008 heeft Cyprus samen met Malta de euro ingevoerd. Zij zijn daarmee het 14e en het 15e euroland. De euro vervangt hiermee het Cypriotisch pond.

24 Media

Op Cyprus zijn vrijwel alle grote internationale kranten en tijdschriften verkrijgbaar. De Cyprus News Agency is te vergelijken met het Algemeen Nederlands Persbureau (ANP). In de Cyprus Mail (Engelstalige krant) komt behalve eilandnieuws ook het buitenland aan bod. De Cyprus Weekly biedt een verscheidenheid aan nieuws en besteedt ruime aandacht aan politieke ontwikkelingen, milieu, toerisme en financiën, maar ook onderwerpen als kunst, muziek, sport komen uitgebreid aan bod. Op Cyprus heeft men de keuze tussen een groot aantal (inter)nationale radio- en televisiestations.

25 Belangrijkste monumenten en topics

Een keuze uit de bezienswaardigheden:

- Ruïnes uit de Romeinse tijd (2e tot 5e eeuw na Chr.) in Paphos
- Troodosgebergte met berg Olympus (1952 m.)
- Kýkko-klooster
- Pano Lefkara, dorp met kantwerk
- Rots van Aphrodite
- Choirokoitia, archeologische site uit het Neolithicum